

LATVIJAS REPUBLIKA
JELGAVAS NOVADA DOME

UR reģ.Nr. 90009118031, Pasta iela 37, Jelgava, LV-3001, Latvija, tālrunis: 63022238,
E-pasts: dome@jelgavasnovads.lv; www.jelgavasnovads.lv

Pielikums protokolam Nr. 17/2023

LĒMUMS

Jelgavā

2023. gada 26.jūlijā

Nr. 9

Par ceļa servitūta atzīmes dzēšanu (Smedēni, Salgales pagasts)

Izskatot Anda Rubena 2023. gada 27. marta iesniegumu, kas saņemts Jelgavas novada pašvaldībā, reģistrācijas Nr. JNP/3-16/23/782, par ceļa servitūta atzīmes dzēšanu, konstatēts:

1. Salgales pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. 252 reģistrēts nekustamais īpašums ar kadastra numuru 54780040212, "Smedēni", Salgales pagasts, Jelgavas novads, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 54780040212 un ēkām ar kadastra apzīmējumiem 54780040212001, 54780040212002, 5478004021003, 54780040212004 un 54780040212005. Īpašuma tiesības uz minēto īpašumu zemesgrāmatā nostiprinātas uz Anda Rubena vārda.
2. Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā (turpmāk – Kadastra informācijas sistēma) reģistrēts nekustamais īpašums ar kadastra numuru 54780040212, "Smedēni", Salgales pagasts, Jelgavas novads, kura sastāvā, reģistrētas zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem 54780040212, 54780040471 un 54780040472, ēkas ar kadastra apzīmējumiem 54780040212001, 54780040212002, 5478004021003, 54780040212004 un 54780040212005, nekustamais īpašums ar kadastra numuru 54780040470, "Čiepēni", Salgales pagasts, Jelgavas novads, kura sastāvā, reģistrēta zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 54780040470 un nekustamais īpašums ar kadastra numuru 54780040469, "Vējlandi", Salgales pagasts, Jelgavas novads, kura sastāvā, reģistrēta zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 54780040469. Minēto īpašumu īpašnieks – Andis Rubens. Kadastra informācijas sistēmā veiktas izmaiņas (sadale) pamatojoties uz Sidrabenes pagasta padomes 2007. gada 26.aprīļa lēmumu (sēdes protokols Nr.4) "Par nosaukumu apstiprināšanu" un tās nav nostiprinātas zemesgrāmatā.
3. Salgales pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. 252 III. daļas 1. iedaļā 1.1. ierakstā ierakstīta atzīme - ceļa servitūts - 0.4 km, 0.3 km, 0.3 km.
4. Kadastra informācijas sistēmā, pēc 2007. gadā veiktās sadales, zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem 54780040212, 54780040469 un 54780040470 reģistrēti nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumi – ceļa servitūta teritorija. Zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 54780040212 – apgrūtinājums Nr. 9 ar platību 0,05 ha, apgrūtinājums Nr. 10 ar platību 0,09 ha un apgrūtinājums Nr. 11 ar platību 0,23 ha, zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 54780040469 – apgrūtinājums Nr. 5 ar platību 0,02 ha un zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 54780040470 – apgrūtinājums Nr. 3 ar platību 0,02 ha.
5. Pēc Jelgavas novada pašvaldības rīcībā esošās informācijas, minētās ceļu servitūtu teritorijas zemesgrāmatā, kā atzīmes, tika reģistrētas, pamatojoties uz Valsts zemes dienesta Jelgavas nodaļas 1998. gada 16. septembra lēmumu Nr. 582 "Par īpašuma

- tiesību atjaunošanu”. Zemesgrāmatas tiešsaistes datos nav norādīta zemes vienība, kam par labu nodibināta minētā ceļa servitūta teritorija.
6. Zemesgrāmatu likuma 44. pants nosaka, ka ierakstu veidā uz nekustamo īpašumu nostiprina tiesības, kam pamatā ir tiesisks darījums, tiesas spriedums vai lēmums vai administratīvu iestāžu akts vai kas pastāv uz paša likuma pamata; tāpat nostiprina minēto tiesību pārgrozījumus un dzēsumu. Atzīmju veidā nostiprina nodrošinājumus un aprobežojumus
 7. Zemes reformas laikā (zemes piešķiršana lietošanā) varēja tikt noteikti zemes lietošanas tiesību aprobežojumi citu fizisko un juridisko personu interesēs saskaņā ar likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību” 29. un 32. pantu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2006. gada 31. decembrim). Turklāt no likuma „Par 1937. gada 22. decembra Zemesgrāmatu likuma spēka atjaunošanu un spēkā stāšanās kārtību” 14. panta pirmās daļas (redakcijā, kas bija spēkā līdz 1996. gada 30. aprīlim) izrietēja – ja viena gada laikā no īpašuma tiesību nostiprināšanas dienas persona, kuras labā nostiprināta tiesību aprobežojuma atzīme, nav iesniegusi šīs tiesības nostiprinājuma lūgumu, tad atzīme bija dzēšama. Līdz ar to secināms, ka šīm atzīmēm bija pagaidu raksturs un tām laika gaitā bija jāpārvēršas par ierakstiem vai arī jāizzūd.¹
 8. Servitūts atbilstoši Civillikuma 1130. pantam ir tāda tiesība uz svešu lietu, ar kuru īpašuma tiesība uz to ir lietošanas ziņā aprobežota kādai noteiktai personai vai noteiktam zemesgabalam par labu. Senāts jau agrāk ir atzinis, ka zemes reformas laikā ar valsts vai pašvaldības iestādes lēmumu (administratīvo aktu) noteikts īpašuma lietošanas tiesību aprobežojums un zemesgrāmatā ierakstītā atzīme nav ceļa servitūts Civillikuma 1130., 1231. un 1235. panta izpratnē. Minētais tiek pamatots ar to, ka:
 - 1) tas neatbilst servitūta jēdzienam;
 - 2) servitūtu kā lietu tiesību saskaņā ar Civillikuma 1235. pantu ieraksta zemesgrāmatā, bet atzīmei zemesgrāmatā ir pagaidu raksturs, un tā laika gaitā izzūd ar dzēšanu vai arī tiek atvietota ar ierakstu;
 - 3) valsts vai pašvaldības iestādes lēmums (administratīvais akts) nav neviens no Civillikuma 1231. pantā norādītajiem servitūta nodibināšanas pamatiem – ne likums, ne līgums vai testaments, ne tiesas spriedums (Senāta 2013. gada 9. oktobra sprieduma lietā Nr. SKC 458/2013 (C12204010) 10. punkts un tur minētie avoti).²
 9. Dati par īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumu (apgrūtinājumu), kas noteikts uz likuma „Par zemes privatizāciju lauku apvidos” 22. panta kārtībā pieņemta Valsts zemes dienesta Jelgavas nodaļas lēmuma (administratīvā akta) pamata un kas ierakstīti zemesgrāmatā atzīmes veidā, no Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas tiek dzēsti Ministru kabineta 2012. gada 10. aprīļa noteikumu Nr. 263 „Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi” 112. punktā paredzētajā kārtībā. Pamats datu dzēšanai ir attiecīgas pašvaldības izsniegts dokuments. Pieteikums par pienākuma uzlikšanu Valsts zemes dienestam dzēst šādus apgrūtinājumus ir pakļauts izskatīšanai administratīvajā tiesā.³
 10. Saskaņā ar likuma “Par autoceļiem” 6.¹ pantu, ja kāda īpašnieka zemes gabalu, kuru viņš ieguvis sakarā ar īpašuma tiesību atjaunošanu vai zemes privatizāciju, pievedceļš nesavieno ar valsts vai pašvaldības ceļu, šādam īpašniekam ir servitūta tiesības lietot braukšanai citos zemes gabalos esošos ceļus vai ierīkot tos no jauna. Servitūtu nodibina Civillikumā noteiktajā kārtībā. No minētā izriet, ka ceļa servitūtu nodibina

¹ Latvijas Republikas Senāta Departamentu priekšsēdētāju 2021. gada 5. jūlija sēdes lēmums Nr. 5-14/3-2021, sk. <https://juristavards.lv/zinas/279195-jautajums-par-zemes-reformas-laika-noteiktu-cela-servitutu-atzimju-dzesanu-javerte-administrativaja-/>

² Latvijas Republikas Senāta Departamentu priekšsēdētāju 2021. gada 5. jūlija sēdes lēmums Nr. 5-14/3-2021, sk. <https://juristavards.lv/zinas/279195-jautajums-par-zemes-reformas-laika-noteiktu-cela-servitutu-atzimju-dzesanu-javerte-administrativaja-/>

³ Turpat.

gadījumos, ja konkrēto zemes gabalu pievedceļš nesavieno ar valsts vai pašvaldības ceļu, un tikai Civillikumā noteiktajā kārtībā.

11. Izvērtējot Jelgavas novada pašvaldības rīcībā esošo informāciju, kā arī ņemot vērā iesniedzējas viedokli, konstatēts, ka Valsts zemes dienesta Jelgavas nodaļas 1998. gada 16. septembra lēmumā Nr. 582 “Par īpašuma tiesību atjaunošanu” minētais apgrūtinājums servitūta ceļš 0,3 km platībā ir 1998. gada zemes robežu plānā attēlotais apgrūtinājums Nr.3 servitūta ceļš – 0,3 km un Kadastra informācijas sistēmā, pēc 2007. gadā veiktās sadales, zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem 54780040212, 54780040469 un 54780040470 reģistrētie nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumi – ceļa servitūta teritorija: apgrūtinājums Nr. 10 ar platību 0,09 ha, apgrūtinājums Nr. 5 ar platību 0,02 ha un apgrūtinājums Nr. 3 ar platību 0,02 ha. Minētās ceļa servitūtu atzīmes, kas ir reģistrētas Kadastra informācijas sistēmā un ierakstītas Salgales pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr.252, neatbilst servitūta jēdzienam Civillikuma 1130., 1231. un 1235.pantu izpratnē. Ceļa servitūti nav noteikti par labu vienai (vai vairākām) valdošajai zemes vienībai, identificējot zemes vienību, kurai par labu šie servitūti nodibināti, kā tas izriet no Civillikuma 1130.panta normas. Zemesgrāmatā ierakstītās minētās atzīmes par ceļa servitūtu teritorijām viena gada laikā no dienas, kad persona ir nostiprinājusi savas īpašuma tiesības zemesgrāmatā, nav ierakstītas zemesgrāmatā ieraksta veidā kā lietu tiesības. Tāpat pievadceļš pieslēdzas pie pašvaldības tiesiskajā valdījumā esošas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 54780040371 “Autoceļš Pētersoni-Ličupes”. Līdz ar to minētās atzīmes par ceļa servitūtu teritorijām nav spēkā un ir dzēšamas.
12. Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 15. punkts nosaka, ka viena no pašvaldības autonomām funkcijām ir saskaņā ar attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanu un apbūvi, kas ietver pašvaldības tiesības risināt un izvērtēt piekļuves iespējas katrai zemes vienībai.

Ņemot vērā minēto, kā arī pamatojoties uz Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 15. punktu, Zemesgrāmatu likuma 44. un 57. pantu, Ministru kabineta 2012. gada 10. aprīļa noteikumu Nr. 263 “Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi” 112.2. apakšpunktu, Ozolnieku novada teritorijas plānojumu 2020 un saistošajiem noteikumiem Nr.5/2020 “Ozolnieku novada teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”, kas apstiprināti ar Ozolnieku novada domes 2020.gada 12.marta lēmumu Nr.3 (protokols Nr.5),

Jelgavas novada dome, atklāti balsojot,

PAR – 19 balsis (Andris Ozoliņš, Artūrs Semjonovs, Dainis Liepiņš, Dina Tauriņa, Emīls Dobrājs, Gundars Liepa, Ģirts Neija, Ilze Vītola, Irina Dolgova, Jānis Kažotnieks, Jānis Počs, Juris Lavenieks, Juris Razživins, Lolita Duge, Madars Lasmanis, Oskars Cīrulis, Pēteris Veļeckis, Uldis Ainārs, Vidmants Rinkuns);

PRET – nav;

ATTURAS – nav,

nolemj:

1. Dzēst Salgales pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr.255 III. daļas 1. iedaļā 1.1. ierakstā ierakstīto atzīmi ceļa servitūts - 0,3 km.
2. Dzēst Kadastra informācijas sistēmā zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem 54780040212, 54780040469 un 54780040470 reģistrētos nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumus – ceļa servitūta teritorija: apgrūtinājums Nr. 10 ar platību 0,09 ha, apgrūtinājums Nr. 5 ar platību 0,02 ha un apgrūtinājums Nr. 3 ar platību 0,02 ha.

Priekšsēdētājs

M.Lasmanis